

Opčný protokol k Dohovoru proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu

PREAMBULA

Zmluvné štáty tohto protokolu,

potvrdzujúc, že mučenie a iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie sú zakázané a zakladajú vážne porušenie ľudských práv,

presvedčené, že ďalšie opatrenia sú nevyhnutné na dosiahnutie cieľov Dohovoru proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu (ďalej len „dohovor“) a k posilneniu ochrany osôb pozbavených ich slobody proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu,

pripomínajúc, že články 2 a 16 dohovoru zaväzujú každý zmluvný štát urobiť účinné opatrenia k predchádzaniu aktov mučenia a iného krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania na ktoromkoľvek území pod jeho jurisdikciou,

uznávajúc, že štáty majú primárnu zodpovednosť za realizáciu tých článkov, ktoré posilňujú ochranu osôb pozbavených ich slobody a plné rešpektovanie ich ľudských práv je spoločnou zodpovednosťou zdieľanou všetkými, a že medzinárodné orgány zodpovedné za implementáciu doplnia a posilnia národné opatrenia,

pripomínajúc, že účinné predchádzanie mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu vyžaduje vzdelávanie a kombináciu rozličných legislatívnych, správnych, súdnych a iných opatrení,

pripomínajúc tiež, že Svetová konferencia o ľudských právach pevne prehlásila, že snahy vykoreniť mučenie by sa mali na prvom mieste sústreďovať na prevenciu a vyžadovať prijatie opčného protokolu k dohovoru, majúceho v úmysle zaviesť preventívny systém pravidelných prehliadok miest zadržania,

presvedčené, že ochrana osôb pozbavených ich slobody proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu môže byť posilnená prostredníctvom mimosúdnych prostriedkov preventívnej povahy, založených na pravidelných prehliadkach miest zadržania,

sa dohodli takto:

ČASŤ I

Všeobecné zásady

Článok 1

Cieľom tohto Protokolu je zaviesť systém pravidelných prehliadok vykonávaných nezávislými medzinárodnými a národnými orgánmi na miestach, kde sú ľudia pozbavení ich slobody, v záujme predchádzania mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu.

Článok 2

1. Zriaďuje sa Podvýbor na predchádzanie mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu Komisie proti mučeniu (ďalej len „podvýbor na prevenciu“), ktorý vykonáva funkcie stanovené týmto protokolom.
2. Podvýbor na prevenciu vykonáva svoju prácu v rámci Charty Organizácie Spojených národov a spravuje sa jej cieľmi a zásadami, ako aj normami Organizácie Spojených národov upravujúcimi zaobchádzanie s ľuďmi pozbavenými ich slobody.
3. Podvýbor na prevenciu sa rovnako spravuje zásadami dôvernosti, nestrannosti, neselektívnosti, univerzality a objektívnosti.
4. Podvýbor na prevenciu a zmluvné štáty spolupracujú pri vykonávaní tohto protokolu.

Článok 3

Každý zmluvný štát ustanoví, určí alebo zachová na vnútroštátnej úrovni jeden alebo viacero kontrolných orgánov pre predchádzanie mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu (ďalej len „národný preventívny mechanizmus“).

Článok 4

1. V súlade s týmto protokolom každý zmluvný štát povolí prehliadky, prostredníctvom mechanizmu uvedeného v článkoch 2 a 3, na ktoromkoľvek mieste pod jeho jurisdikciou a kontrolou, kde sú alebo môžu byť osoby pozbavené ich slobody, buď na základe rozhodnutia vydaného štátnym orgánom alebo na jeho podnet, alebo s jeho schválením, alebo súhlasom (ďalej len „miesta zadržania“). Tieto prehliadky sa vykonávajú s cieľom posilnenia ochrany týchto osôb proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, ak je to potrebné.

2. Na účely tohto protokolu, pozbavenie slobody znamená akúkoľvek formu zadržania alebo uväznenia, alebo umiestnenia osoby vo verejnom alebo súkromnom zariadení, v ktorom sú osoby pod dohľadom, na základe príkazu ktoréhokoľvek súdneho, správneho alebo iného orgánu, ktoré táto osoba nie je oprávnená svojvoľne opustiť.

ČASŤ II

Podvýbor na prevenciu

Článok 5

1. Podvýbor na prevenciu je zložený z desiatich členov. Po pätnástej ratifikácii alebo pristúpení k tomuto protokolu, sa počet členov podvýboru na prevenciu zvýši na dvadsaťpäť.
2. Členovia podvýboru na prevenciu sú vyberaní z osôb s vysokým morálnym charakterom, ktoré preukážu profesionálne skúsenosti v oblasti správy súdnictva, najmä trestného práva, správy väzníc alebo policajnej správy, alebo v rozličných oblastiach týkajúcich sa zaobchádzania s osobami pozbavenými ich slobody.
3. Pri zložení podvýboru na prevenciu sa vezme náležitý ohľad na spravodlivé geografické rozloženie a na zastúpenie rozdielnych foriem civilizácií a právnych systémov zmluvných štátov.
4. Pri tomto zložení sa vezme ohľad aj na vyvážené zastúpenie pohlaví na základe zásad rovnosti a nediskriminácie.
5. Žiadni dvaja členovia podvýboru na prevenciu nemôžu byť občanmi toho istého štátu.
6. Členovia podvýboru na prevenciu plnia úlohy osobne, sú nezávislí a nestranní a sú k dispozícii efektívne slúžiť podvýboru na prevenciu.

Článok 6

1. Každý členský štát môže v súlade s odsekom 2 tohto článku navrhnúť najviac dvoch kandidátov, ktorí majú kvalifikáciu a spĺňajú požiadavky stanovené v článku 5, a zároveň poskytnú podrobné informácie o kvalifikácii týchto kandidátov.

2.

a) Kandidáti majú štátne občianstvo zmluvného štátu tohto protokolu;

b) Aspoň jeden z dvoch kandidátov má štátne občianstvo nominujúceho zmluvného štátu;

c) Navrhnutí môžu byť najviac dvaja občania jedného zmluvného štátu;

d) Predtým ako zmluvný štát navrhne občana iného zmluvného štátu, musí požiadať a získať súhlas tohto zmluvného štátu.

3. Aspoň päť mesiacov pred dátumom stretnutia zmluvných štátov, počas ktorého sa budú konať voľby, generálny tajomník Organizácie Spojených národov adresuje list zmluvným štátom s výzvou na predloženie ich nominácií v lehote troch mesiacov. Generálny tajomník predloží zoznam všetkých navrhnutých osôb v abecednom poradí, uvádzajúci zmluvné štáty, ktoré ich navrhli.

Článok 7

1. Členovia podvýboru na prevenciu sú volení nasledovným spôsobom:

a) primárne sa ohľad berie na splnenie požiadaviek a kritérií článku 5 tohto protokolu;

b) prvé voľby sa uskutočnia najneskôr do šiestich mesiacov po nadobudnutí platnosti tohoto protokolu;

c) zmluvné štáty volia členov podvýboru na prevenciu tajným hlasovaním;

d) voľby členov podvýboru na prevenciu sa konajú na dvojročných zasadnutiach zmluvných štátov, ktoré zvoláva generálny tajomník Organizácie Spojených národov. Na týchto zasadnutiach, kde kvórum tvorí 2/3 zmluvných štátov, sú zvolené do podvýboru na prevenciu tie osoby, ktoré získali najväčší počet hlasov a absolútnu väčšinu hlasov zástupcov prítomných a hlasujúcich zmluvných štátov.

2. Ak sú počas volebného procesu spôsobilí dvaja občania zmluvného štátu na plnenie úloh členov podvýboru na prevenciu, kandidát, ktorý získal vyšší počet hlasov, plní úlohy člena podvýboru na prevenciu. Keď občania získajú rovnaký počet hlasov, uplatní sa nasledovná procedúra:

a) ak len jeden bol navrhnutý zmluvným štátom, ktorého je občanom, tento občan bude plniť úlohy ako člen podvýboru na prevenciu;

b) ak obaja kandidáti boli navrhnutí zmluvným štátom, ktorého sú občanmi, uskutoční sa osobitná voľba tajným hlasovaním na určenie, ktorí z občanov sa stane členom;

c) ak ani jeden kandidát nebol navrhnutý zmluvným štátom, ktorého je občanom, uskutoční sa osobitná voľba tajným hlasovaním na určenie, ktorí z občanov sa stane členom.

Článok 8

Ak člen podvýboru na prevenciu zomrie alebo odstúpi, alebo pre akúkoľvek príčinu nevykonáva dlhšie svoje povinnosti, zmluvný štát, ktorý člena navrhol, navrhne inú vhodnú osobu, majúcu kvalifikáciu a spĺňajúcu požiadavky stanovené v článku 5, na plnenie úloh do najbližšieho stretnutia zmluvných štátov, berúc do úvahy potrebu vhodnej rovnováhy medzi rozličnými oblasťami kompetencie. Súhlas sa považuje za udelený, pokiaľ polovica alebo väčšina zmluvných štátov neodpovie negatívne v rámci šiestich týždňov po tom, ako boli

informované generálnym tajomníkom Organizácie Spojených národov o navrhnutom vymenovaní.

Článok 9

Členovia podvýboru na prevenciu sa volia na štvorročné obdobie. Sú spôsobilí na znovuzvolenie, ak sú opätovne nominovaní. Funkčné obdobie polovice členov zvolených v prvých voľbách uplynie na konci druhého roka; hneď po prvých voľbách sa mená týchto členov vyberú losovaním predsedu zasadnutia uvedeného v článku 7, odsek 1 písm. d).

Článok 10

1. Podvýbor na prevenciu volí svojich úradníkov na obdobie dvoch rokov. Sú opätovne voliteľní.
2. Podvýbor na prevenciu si ustanoví vlastný rokovací poriadok. Tieto pravidlá stanovia okrem iného, že:
  - a) polovica členov plus jeden tvoria kvórum;
  - b) rozhodnutia podvýboru na prevenciu sa prijímajú väčšinou hlasov prítomných členov;
  - c) zasadnutia podvýboru na prevenciu sú neverejné.
3. Generálny tajomník Organizácie Spojených národov zvolá prvé zasadnutie podvýboru na prevenciu. Po jej prvom zasadnutí, sa podvýbor na prevenciu stretne v termínoch stanovených v jej rokovacom poriadku. Podvýbor na prevenciu a Komisia proti mučeniu uskutočňujú svoje zasadnutia súčasne, aspoň raz ročne.

ČASŤ III

Mandát podvýboru na prevenciu

Článok 11

Podvýbor na prevenciu :

- a) navštevuje miesta uvedené v článku 4 a vydáva zmluvným štátom odporúčania ohľadom ochrany osôb pozbavených ich slobody proti mučeniu a inému krutému, neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu;
- b) so zreteľom na národné preventívne mechanizmy:
  - (i) radí a pomáha zmluvným štátom pri ich ustanovení, ak je to potrebné;
  - (ii) udržiava priamy, a ak je to potrebné dôverný, kontakt s národnými preventívnymi mechanizmami a poskytuje im školenie a technickú pomoc s cieľom posilnenia ich spôsobilostí;
  - (iii) radí a pomáha im pri hodnotení potrieb a prostriedkov nevyhnutných pre posilnenie ochrany osôb pozbavených ich slobody proti mučeniu a inému krutému, neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu;
  - (iv) vydáva odporúčania a pripomienky zmluvným štátom s cieľom posilniť spôsobilosť a mandát národných preventívnych mechanizmov na predchádzanie mučeniu a inému krutému, neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu;
- c) spolupracuje všeobecne pri predchádzaní mučeniu s príslušnými orgánmi a mechanizmami Organizácie Spojených národov, ako aj s medzinárodnými, regionálnymi a národnými inštitúciami alebo organizáciami smerujúcimi svoje úsilie k posilneniu ochrany všetkých osôb proti mučeniu a inému krutému, neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu.

Článok 12

Za účelom umožniť podvýboru na prevenciu konať v zhode s mandátom stanoveným v článku 11 sa zmluvné štáty zaväzujú:

- a) prijať podvýbor na prevenciu na ich území a povoliť mu prístup do miest zadržania definovaných v článku 4 tohto protokolu;
- b) poskytnúť všetky relevantné informácie, ktoré podvýbor na prevenciu požaduje na zhodnotenie potrieb a opatrení, ktoré by sa mali prijať na posilnenie ochrany osôb pozbavených ich slobody proti mučeniu a inému krutému, neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu;
- c) podporiť a uľahčiť kontakty medzi podvýborom na prevenciu a národnými preventívnymi mechanizmami;
- d) preskúmať odporúčania podvýboru na prevenciu a vstúpiť s ním do dialógu o možných vykonávacích opatreniach.

Článok 13

1. Podvýbor na prevenciu stanoví, prvýkrát lósom, program pravidelných návštev zmluvných štátov za účelom vykonávania svojho mandátu, ako je uvedené v článku 11.
2. Podvýbor na prevenciu po konzultáciách upovedomí zmluvné štáty o svojom programe, aby štáty mohli bez odkladu urobiť potrebné praktické opatrenia na uskutočnenie prehliadok.
3. Prehliadky uskutočňujú najmenej dvaja členovia podvýboru na prevenciu. Ak je to potrebné, tieto osoby môžu byť sprevádzané expertmi s preukázanými profesionálnymi skúsenosťami a znalosťami v oblastiach upravených týmto protokolom, ktorí sú vybraní zo

zoznamu expertov pripraveného na základe návrhov urobených zmluvnými štátmi, Úradom vysokého komisára pre ľudské práva Organizácie Spojených národov a Centrom pre medzinárodnú prevenciu kriminality Organizácie Spojených národov. Pri príprave zoznamu navrhnu dotknuté zmluvné štáty nie viac ako päť národných expertov. Dotknuté zmluvné štáty môžu namietat' proti účasti konkrétneho experta na prehliadke, po čom podvýbor na prevenciu navrhne iného experta.

4. Ak to podvýbor na prevenciu považuje za vhodné, môže navrhnúť krátku doplňujúcu prehliadku po pravidelnej prehliadke.

Článok 14

1. Za účelom umožniť podvýboru na prevenciu vykonávať svoj mandát, sa zmluvné štáty tohto protokolu zaväzujú poskytnúť jej:

- a) neobmedzený prístup k všetkým informáciám obsahujúcim počet osôb pozbavených ich slobody v miestach zadržania definovaných v článku 4, ako aj počet miest a ich lokalizáciu;
- b) neobmedzený prístup k všetkým informáciám vzťahujúcim sa na zaobchádzanie s týmito osobami, ako aj na podmienky ich zadržania;
- c) vzhľadom na nižšie uvedený odsek 2, neobmedzený prístup do všetkých miest zadržania a k ich zariadeniu a vybaveniu;
- d) príležitosť uskutočniť súkromné rozhovory s osobami pozbavenými ich slobody bez svedkov, buď osobne alebo s tlmočníkom, ak to považujú za potrebné, ako aj s akoukoľvek inou osobou, o ktorej sa podvýbor na prevenciu domnieva, že môže poskytnúť relevantné informácie;
- e) nezávislosť vo výbere miest, ktoré chce navštíviť a osôb, s ktorými chce uskutočniť rozhovor.

2. Námietku voči prehliadke určitého miesta zadržania možno urobiť iba z neodkladných a závažných dôvodov národnej obrany, verejnej bezpečnosti, prírodnej katastrofy alebo vážneho porušenia poriadku v miestach, ktoré sa majú navštíviť, ktoré dočasne bránia uskutočneniu takejto prehliadky. Existenciu deklarovaného stavu pohotovosti samotného nemôže vyvolať zmluvný štát, ako dôvod namietat' uskutočnenie prehliadky.

Článok 15

Žiaden orgán alebo úradník nemôže nariadiť, uplatniť, dovoliť alebo tolerovať akúkoľvek sankciu proti osobe alebo organizácii za oznámenie informácií podvýboru na prevenciu alebo jeho zástupcom, či už pravdivých alebo nepravdivých, a žiadna takáto osoba alebo organizácia nesmie byť inak poškodená akýmkoľvek spôsobom.

Článok 16

1. Podvýbor na prevenciu oznámi svoje odporúčania a zistenia zmluvnému štátu dôverne a, ak je to relevantné, národnému preventívnemu mechanizmu.

2. Podvýbor na prevenciu vydá svoju správu spolu so všetkými komentármi dotknutého zmluvného štátu, kedykoľvek ho o to zmluvný štát požiadá. Ak zmluvný štát zverejní časť správy, môže podvýbor na prevenciu zverejniť správu celkom alebo z časti. Žiadne osobné údaje však nesmú byť zverejnené bez výslovného súhlasu dotknutej osoby.

3. Podvýbor na prevenciu predkladá verejnú ročnú správu o svojich aktivitách Komisii proti mučeniu.

4. Ak zmluvný štát odmietne spolupracovať s podvýborom na prevenciu podľa článkov 12 a 14 alebo prijať kroky k zlepšeniu situácie vo svetle odporúčaní podvýboru na prevenciu, Komisia proti mučeniu môže na základe žiadosti podvýboru na prevenciu rozhodnúť, väčšinou hlasov svojich členov, že urobí verejné vyhlásenie o záležitosti alebo zverejní správu podvýboru na prevenciu, po tom, ako mal zmluvný štát príležitosť oznámiť svoje stanovisko.

ČASŤ IV

Národné preventívne mechanizmy

Článok 17

Každý zmluvný štát zachová, určí alebo vytvorí najneskôr do jedného roka po nadobudnutí platnosti tohto protokolu alebo jeho ratifikácii, alebo pristúpení k nemu, jeden alebo viacero nezávislých národných preventívnych mechanizmov pre predchádzanie mučeniu na vnútroštátnej úrovni. Mechanizmy tvorené decentralizovanými jednotkami môžu byť určené ako národné preventívne mechanizmy pre účely tohto protokolu, ak sú v súlade s jeho ustanoveniami.

Článok 18

1. Zmluvné štáty zabezpečia funkčnú nezávislosť národných preventívnych mechanizmov, ako aj nezávislosť ich zamestnancov.

2. Zmluvné štáty urobia nevyhnutné opatrenia, aby zabezpečili, že experti národného preventívneho mechanizmu majú požadovanú spôsobilosť a profesionálne znalosti. Usilujú sa o vyváženosť pohlaví a primerané zastúpenie etnických a menšinových skupín v krajine.

3. Zmluvné štáty sa zaväzujú sprístupniť potrebné zdroje pre fungovanie národných preventívnych mechanizmov.

4. Pri vytvorení národných preventívnych mechanizmov, zmluvné štáty berú náležitý ohľad na zásady týkajúce sa postavenia národných inštitúcií pre podporu a ochranu ľudských práv.

Článok 19

Národným preventívnym mechanizmom sa prizná najmenej právomoc:

- a) pravidelne preverovať zaobchádzanie s osobami pozbavenými ich slobody na miestach zadržania definovaných v článku 4, ak je to potrebné za účelom posilnenia ich ochrany proti mučeniu a inému krutému, neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu a trestaniu;
- b) vydať odporúčania príslušným orgánom s cieľom zlepšiť zaobchádzanie a podmienky osôb pozbavených ich slobody a predchádzať mučeniu a inému krutému, neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu a trestaniu, berúc do úvahy príslušné normy Organizácie Spojených národov;
- c) predložiť návrhy a zistenia týkajúce sa existujúcej alebo navrhovanej legislatívy.

Článok 20

Za účelom umožniť národným preventívnym mechanizmom vykonávať ich mandát zmluvné štáty tohto protokolu sa zaväzujú im poskytnúť:

- a) prístup k všetkým informáciám obsahujúcim počet osôb pozbavených ich slobody v miestach zadržania ako sú definované v článku 4, ako aj počet miest a ich lokalizáciu;
- b) prístup k všetkým informáciám týkajúcim sa zaobchádzania s týmito osobami, ako aj podmienok ich zadržania;
- c) prístup do všetkých miest zadržania a k ich zariadeniu a vybaveniu;
- d) príležitosť uskutočniť súkromné rozhovory s osobami pozbavenými ich slobody bez svedkov, buď osobne alebo, ak to považujú za potrebné s tlmočníkom, ako aj s akoukoľvek inou osobou, o ktorej sa národný preventívny mechanizmus domnieva, že môže poskytnúť relevantné informácie;
- e) nezávislosť vo výbere miest, ktoré chce navštíviť a osôb, s ktorými chce uskutočniť rozhovor;
- f) právo mať kontakty s podvýborom na prevenciu, zasielať jej informácie a stretávať sa s ním.

Článok 21

1. Žiaden orgán alebo úradník nemôže nariadiť, uplatniť, dovoliť alebo tolerovať akúkoľvek sankciu proti osobe alebo organizácii za oznámenie informácií národnému preventívnemu mechanizmu, či už pravdivých alebo nepravdivých, a žiadna takáto osoba alebo organizácia nesmie byť inak poškodená akýmkoľvek spôsobom.
2. Dôverné informácie zhromaždené národným preventívnym mechanizmom sú chránené. Žiadne osobné údaje nesmú byť uverejnené bez výslovného súhlasu dotknutej osoby.

Článok 22

Príslušné orgány dotknutého zmluvného štátu preskúmajú odporúčania národného preventívneho mechanizmu a vstúpia s ním do dialógu o možných vykonávacích opatreniach.

Článok 23

Zmluvné štáty tohto protokolu sa zaväzujú zverejniť a šíriť ročné správy národných preventívnych mechanizmov.

ČASŤ V

Vyhlásenie

Článok 24

1. Pri ratifikácii môžu zmluvné štáty urobiť vyhlásenie odkladajúce implementáciu ich záväzkov podľa časti III, alebo časti IV tohto protokolu.
2. Tento odklad je platný maximálne tri roky. Po náležitom vyjadrení urobenom zmluvným štátom a po konzultácii s podvýborom na prevenciu, môže Komisia proti mučeniu predĺžiť toto obdobie na ďalšie dva roky.

ČASŤ VI

Finančné ustanovenia

Článok 25

1. Náklady podvýboru na prevenciu pri vykonávaní tohto protokolu hradí Organizácia Spojených národov.
2. Generálny tajomník Organizácie Spojených národov poskytne potrebný personál a vybavenie pre efektívne vykonávanie funkcií podvýboru na prevenciu podľa tohto protokolu.

Článok 26

1. Zriaďuje sa špeciálny fond v súlade s príslušnými postupmi valného zhromaždenia, ktorý sa spravuje v súlade s finančnými predpismi a pravidlami Organizácie Spojených národov, aby napomáhal financovať implementáciu odporúčaní urobených podvýborom na prevenciu po návšteve zmluvného štátu, ako aj vzdelávacích programov národných preventívnych mechanizmov.
2. Špeciálny fond môže byť financovaný prostredníctvom dobrovoľných príspevkov od vlád, medzivládnych a mimovládnych organizácií a iných súkromných a verejných právnických osôb.

ČASŤ VII

Záverečné ustanovenia

Článok 27

1. Tento protokol je otvorený na podpis všetkým štátom, ktoré podpísali dohovor.
2. Tento protokol podlieha ratifikácii ktorýmkoľvek štátom, ktorý ratifikoval alebo pristúpil k dohovoru. Ratifikačné listiny sa uložia u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.
3. Tento protokol je otvorený na pristúpenie všetkým štátom, ktoré ratifikovali alebo pristúpili k dohovoru.

4. Pristúpenie je účinné uložením listiny o pristúpení u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

5. Generálny tajomník Organizácie Spojených národov informuje všetky štáty, ktoré podpísali tento protokol alebo k nemu pristúpili o uložení každej ratifikačnej listiny alebo listiny o pristúpení.

Článok 28

1. Tento protokol nadobudne platnosť tridsiaty deň po dni uloženia dvadsiatej ratifikačnej listiny alebo listiny o pristúpení u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

2. Pre každý štát, ktorý ratifikuje tento protokol alebo k nemu pristúpi po uložení dvadsiatej ratifikačnej listiny alebo listiny o pristúpení u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov, nadobudne tento protokol platnosť tridsiaty deň po dni uloženia vlastnej ratifikačnej listiny alebo listiny o pristúpení.

Článok 29

Ustanovenia tohto protokolu sa uplatnia vo všetkých častiach federálnych štátov bez akýchkoľvek obmedzení a výnimiek.

Článok 30

K tomuto protokolu nie je možné uplatniť výhrady.

Článok 31

Ustanovenia tohto protokolu nemajú vplyv na záväzky zmluvných štátov podľa akéhokoľvek regionálneho dohovoru ustanovujúceho systém prehliadok miest zadržania. Podvýboru na prevenciu a orgánom ustanoveným podľa takýchto regionálnych dohovorov sa odporúča konzultovať a spolupracovať za účelom zamedzenia duplikácie a účinného podporovania cieľov tohto protokolu.

Článok 32

Ustanovenia tohto protokolu nemajú vplyv na záväzky zmluvných štátov zo štyroch Ženevských dohovorov zo dňa 12. augusta 1949 a dodatkových protokolov k nim zo dňa 8. júna 1977, ani na možnosti ktoréhokoľvek zmluvného štátu autorizovať Medzinárodnú komisiu Červeného kríža, aby navštívila miesta zadržania v situáciách predpokladaných medzinárodným humanitárnym právom.

Článok 33

1. Ktorýkoľvek zmluvný štát môže kedykoľvek vypovedať tento protokol písomným oznámením doručeným generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov, ktorý následne informuje ostatné zmluvné štáty tohto protokolu a dohovoru. Výpoveď nadobudne účinnosť jeden rok po dátume doručenia oznámenia generálnemu tajomníkovi.

2. Takáto výpoveď nemá vplyv na plnenie záväzkov zmluvného štátu podľa tohto protokolu, ohľadom akéhokoľvek konania alebo situácie, ktoré môžu nastať pred dátumom, ku ktorému výpoveď nadobudne účinnosť, alebo opatrenia, ktoré sa podvýbor na prevenciu

rozhodol alebo môže rozhodnúť prijať voči dotknutému zmluvnému štátu, ani nesmie nijakým spôsobom poškodiť prebiehajúce posudzovanie akejkolvek záležitosti už posudzovanej podvýborom na prevenciu pred dňom, v ktorom výpoveď nadobudne účinnosť.

3. Po dni, v ktorom výpoveď zmluvného štátu nadobudne účinnosť, nesmie podvýbor na prevenciu začať posudzovať žiadnu novú záležitosť týkajúcu sa tohto zmluvného štátu.

Článok 34

1. Ktorýkoľvek zmluvný štát tohto protokolu môže navrhnúť zmeny a doplnenia a zaregistrovať ich u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov. Generálny tajomník následne oznámi navrhované zmeny a doplnenia zmluvným štátom tohto protokolu so žiadosťou, aby mu dali na vedomie či podporujú konferenciu zmluvných štátov za účelom posúdenia a hlasovania o návrhu. V prípade, že počas štyroch mesiacov od takéhoto oznámenia aspoň jedna tretina zmluvných štátov podporí takúto konferenciu, generálny tajomník zvolá konferenciu pod záštitou Organizácie Spojených národov. Akékoľvek zmeny a doplnenia prijaté dvojtretinovou väčšinou zmluvných štátov prítomných a hlasujúcich na konferencii generálny tajomník Organizácie Spojených národov predloží všetkým zmluvným štátom na schválenie.

2. Zmeny a doplnenia prijaté v súlade s odsekom 1 tohto článku nadobudnú platnosť, keď ich prijme dvojtretinová väčšina zmluvných štátov tohto protokolu v súlade s ich príslušnými ústavnými procesmi.

3. Keď zmeny a doplnenia nadobudnú platnosť, zaväzujú tie zmluvné štáty, ktoré ich prijali, ostatné zmluvné štáty zostávajú viazané ustanoveniami tohto protokolu a akýmkoľvek predchádzajúcimi zmenami a doplneniami, ktoré prijali.

Článok 35

Členom podvýboru na prevenciu a národných preventívnych mechanizmov sa udelia také výsady a imunity, ktoré sú potrebné pre nezávislý výkon ich funkcií. Členom podvýboru na prevenciu sa udelia privilégia a imunity špecifikované v odseku 22 Dohovoru o privilégiách a imunitách Organizácie Spojených národov zo dňa 13. februára 1946, s ohľadom na odsek 23 tohto dohovoru.

Článok 36

Pri návšteve zmluvného štátu členovia podvýboru na prevenciu bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia a ciele tohto protokolu a také výsady a imunity, ktoré môžu požívať, musia:

- a) rešpektovať zákony a predpisy navštíveného štátu;
- b) zdržať sa akéhokoľvek postupu alebo konania nezlučiteľného s nestrannou a medzinárodnou povahou ich povinností.

Článok 37

1. Tento protokol, ktorého arabský, čínsky, anglický, francúzsky, ruský a španielsky text je rovnako platný, sa uloží u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

2. Generálny tajomník Organizácie Spojených národov zašle overené kópie tohto protokolu všetkým štátom.